

Tribuna școlii

Revistă editată de
Ministerul Educației și Învățămîntului
și Uniunea Sindicatelor
din Învățămînt, Știință și Cultură

Anul IX (XXX) Nr. 200 (1286)
Simbătă 17 februarie 1979

12 pagini — 1 leu

DIRECȚIILE FUNDAMENTALE ALE ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Apariția volumului „Dezvoltarea învățămîntului, științei și culturii în România”, în colecția „Din gîndirea social-politică a președintelui Nicolae Ceaușescu”, reprezintă pentru oamenii școlii și pentru întregul tineret un eveniment de cea mai mare însemnătate, un moment esențial și dominant al vieții noastre sociale și culturale.

Volumul cuprinde texte reprezentative și fundamentale, din opera vastă a secretarului general al partidului, pentru drumul parcurs de școala românească în ultimul deceniu și jumătate de prefacere revoluționară a sistemului nostru educativ, de așezare a procesului instructiv-educativ pe baze noi, corespunzător cerințelor construcției socialiste din țara noastră.

Este impresionant, în acest drum de profundă transformare a învățămîntului, modul în care, prin activitatea neobosită și gîndirea cetezătoare a tovarășului Nicolae Ceaușescu, realitatea școlară a devenit parte dialectic integrată în realitatea socio-economică și culturală a țării, precum și modul în care au fost rezolvate toate aspectele specifice ale relației școală-societate în condițiile construcției socialiste multilaterale dezvoltate și înaintării României spre comunism.

Sînt prezente, în această culegere de texte, ideile creatoare și originale ale conducătorului partidului și statului nostru, pe baza cărora s-a cristalizat și a fost transpus în viață principiul de bază pentru întregul nostru învățămînt al integrării învățămîntului cu cercetarea și producția, al politehnizării pregătirii școlare a tineretului, al formării personalității comuniste.

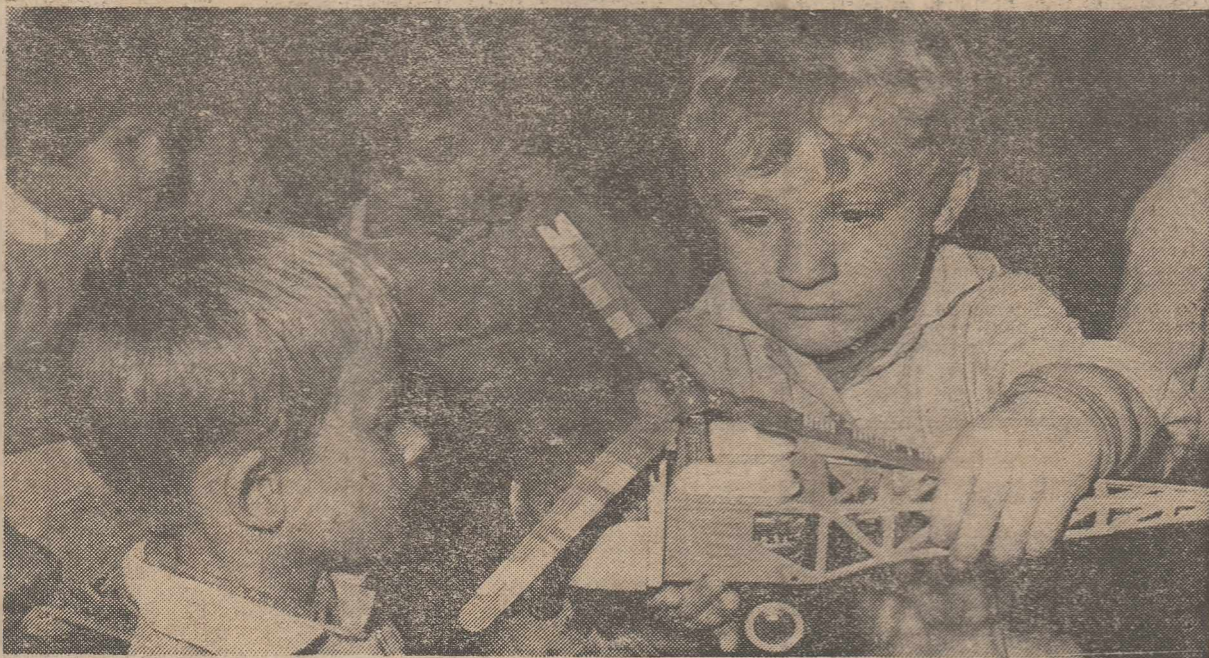
Realitățile țării noastre — izvor autentic de creație în gîndirea tovarășului Nicolae Ceaușescu — sînt abordate în tot ceea ce au ele mai înaintat, mai nou și mai generator de progres. În această perspectivă, secretarul general al partidului ne arată că, în țara noastră, „clasa muncitoare — clasa conducătoare a societății — consideră drept una dintre cele mai importante misiuni ale sale aceea de a transmite copiilor patriei tradițiile glorioase ale luptei poporului pentru eliberarea națională și socială, înaltele lui virtuți spirituale, idealurile societății de azi, de a pregăti temeinic noile generații pentru muncă și viață, pentru continuarea măreței opere de construire a socialismului, pentru trecerea la construirea societății comuniste”.

Volumul ne înfățișează contribuția de inestimabilă valoare la fundamentarea bazelor teoretice și orientărilor practice ale școlii românești contemporane, ale înfloririi științei și culturii în țara noastră, reprezentînd un strălucit aport al secretarului general al partidului, la îmbogățirea socialismului științific.

În conținutul de idei al volumului se reflectă puternic personalitatea tovarășului Nicolae Ceaușescu, dinamismul gîndirii sale și realismul orientărilor pe care le elaborează, folosirea înțeleaptă a marilor valori ale spiritualității și istoriei poporului nostru, precum și consecvența materialist-dialectică a analizei pe care o face fenomenelor și realităților din țara noastră și din întreaga lume contemporană. Ctitor al școlii românești a zilelor noastre și îndrumător al științei, literaturii și artelor puse în slujba muncii și vieții noi a poporului, tovarășul Nicolae Ceaușescu ne înfățișează în recentul volum, despre învățămîntul, știința și cultura din țara noastră, trăsăturile dominante ale gîndirii sale revoluționare, inepuizabila energie și capacitatea de conducător al partidului și statului nostru.

Textele din volum relevă marea capacitate a secretarului general al partidului de a fi un neobosit promotor al noului în învățămînt, ca și în toate celelalte domenii de activitate, constituind pentru cadrele didactice o inepuizabilă sursă de studiu și de învățură pentru continuă dezvoltare a activității de pregătire a tineretului generații, precum și pentru perfecționarea în ansamblu a învățămîntului nostru.

COSTIN ȘTEFĂNESCU

Proportii...

LEGEA EDUCAȚIEI ȘI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Începînd cu anul de învățămînt 1979—1980 va intra în vigoare Legea educației și învățămîntului adoptată de Marea Adunare Națională în ședința din 21 decembrie 1978. Reprezentînd cadrul organizatoric fundamental al pregătirii multilaterale a cadrelor necesare tuturor domeniilor de activitate, corespunzător cerințelor producției de bunuri materiale și spirituale, noua Lege a educației și învățămîntului consemnează adîncile prefaceri revoluționare din structura și conținutul învățămîntului din țara noastră.

Fiecare articol, de la un capăt la celălalt al textului noii Legi a educației și învățămîntului, cuprinde condensat un impresionant volum de idei și de orientări care exprimă politica partidului nostru în domeniul învățămîntului, indicațiile tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, privind creșterea continuă a rolului învățămîntului ca factor principal de cultură și civilizație, de formare a omului nou. În același timp, se relevă democratismul profund al orînduirii noastre socialiste, grija partidului și a statului nostru de a asigura fiecărui cetățean accesul la toate gradele și formele de învățămînt.

În noua Lege a educației și învățămîntului sînt menționate cadrul și activitatea de conducere a unităților de învățămînt pe baza principiului muncii și conducerii colective, element de o deosebită însemnătate pentru continua perfecționare a activității cadrelor didactice, a pregătirii și educării elevilor și studenților.

În cadrul pregătirilor ce vor începe în curînd pentru viitorul an de învățămînt, studierea atentă și aprofundată a noii Legi a educației și învățămîntului constituie una dintre îndatoririle tuturor cadrelor didactice, tuturor organelor de învățămînt și ale tuturor celor interesați în buna organizare și desfășurare a activității școlare.

Studiul noii Legi a educației și învățămîntului trebuie să constituie în același timp și un prilej de acțiune concretă, de măsuri practice în spiritul prevederilor noii legi pentru ridicarea întregii activități din învățămînt la o nouă calitate, superioară, corespunzător acțiunii de trecere la o nouă calitate în toate domeniile de activitate din țara noastră.

Prof. ALEXANDRU ENESCU

Anul internațional al copilului

PERMANENȚA EDUCAȚIEI

Sînt, printre permanențele omenirii, două dintre ele care înseamnă însăși omenirea în devenire: copilul și educația acestuia. Printre marile preocupări și acțiuni ale lumii contemporane se înscriu, cu precădere, copilul și educația acestuia. Oricît de pătrunzătoare sau de fugară ar fi privirea cu care scrutăm viitorul, aceasta va întîlni acolo, de bună seamă, dimensiunile pe care le proiectează, de aici, din zilele noastre, copilul și educația sa.

„Instruirea și educarea copiilor, a tineretului — a spus tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului — reprezintă o problemă de cea mai mare însemnătate pentru viitorul tuturor popoarelor, pentru însuși destinul lumii de mîine”.

În această permanență a educației, pe care o reprezintă formarea copilului de azi pentru anii de mîine, noi cultivăm permanent motivații durabile pentru marile valori de cultură și civilizație pe care le ducem peste veacuri din generație în generație, pentru cuceririle revoluționare ale epocii socialiste și pentru înțelepciunea cetezătoare a partidului nostru. Pentru că, a asigura permanența educației, pentru noi, educatorii generațiilor tinere ale acestor ani înseamnă sădirea dragostei de muncă și de viață liberă și dreaptă, a atașamentului neînmurit față de partid și secretarul său general, a hotărîrii de a pune, mai presus de orice, patria și poporul.

RADU COSTEA GRIGORE

„Învățăm și muncim împreună” — desen de pioniera Ciungan Elena-Tatiana, clasa a VII-a, Școala generală din Lunca Mureș, județul Alba

PLENARA COMITETULUI UNIUNII SINDICATELOR

DIN ÎNVĂȚĂMÎNT, ȘTIINȚĂ ȘI CULTURĂ

O NOUĂ CALITATE ÎN ÎNVĂȚĂMÎNT

Simbătă 3 februarie a.c., la Casa corpului didactic din București s-au desfășurat lucrările Plenarei Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățământ, Știință și Cultură care a luat în dezbateri contribuția organelor și organizațiilor sindicale la realizarea unei noi calități în învățământ, știință și cultură. La lucrările Plenarei au participat membrii Comitetului Uniunii Sindicatelor din Învățământ, Știință și Cultură, iar ca invitați cadre didactice din învățământul de toate gradele, inspectori școlari, directori ai Caselor corpului didactic, reprezentanți ai cercetării pedagogice, oameni de știință și artă, redactori ai presei sindicale și pedagogice. Din partea Uniunii Generale a Sindicatelor a participat tovarășul Aurel Duca, secretar al Consiliului Central al U.G.S.R. și vicepreședinte al Consiliului Culturii și Educației Socialiste. Din partea Ministerului Educației și Învățământului a participat prof. Rada Mocanu, adjunct al ministrului educației și învățământului.

La primul punct de pe ordinea de zi, tovarășul Constantin Stăiculescu, vicepreședinte al U.S.I.S.C., a prezentat referatul cu tema: „Contribuția organelor și organizațiilor sindicale la realizarea unei noi calități în învățământ, știință și cultură”. În continuare, tovarăsa Dobrița Tigăran, secretar al Comitetului U.S.I.S.C., a supus aprobării Plenarei Execuția bugetară pe anul 1978 și Proiectul de buget pe anul 1979. A fost, de asemenea, adus la cunoștința participanților Planul de măsuri al Comitetului U.S.I.S.C. privind contribuția organelor sindicale la realizarea unei noi calități în învățământ, știință și cultură.

Pe marginea materialelor prezentate au luat cuvântul următorii tovarăși: prof. dr. doc. ing. Andrei Țugulea, președintele sindicatului Institutului politehnic București și membru în Biroul Executiv al Comitetului Uniunii; prof. Liviu Antonescu, inspector școlar în județul Suceava și președintele Comisiei sindicatelor de învățământ județene; Pantelie Tutuleasa, președintele Comitetului sindicatului de la Studioul cinematografic „Alexandru Sahia”, membru al Comitetului Uniunii; Constantin Măciucă, director adjunct în Consiliul Culturii și Educației Socialiste; conf. dr. Ion Drăgan, de la Universitatea Timișoara, membru al Comitetului Uniunii; Rodica Tapalagă, actriță la Teatrul Mic, membră a Biroului Executiv al Comitetului Uniunii; prof. Erika Ortman, de la Școala generală din comuna Orțișoara, județul Timiș, membră a Comitetului Uniunii; prof. Dumitru Gindilă, directorul Casei corpului didactic din Sibiu; conf. univ. Florian Șipoș, președintele Comitetului sindicatului de la Universitatea din Galați, membru al Comitetului Uniunii; prof. Ion Hangiu, secretar general al Societăților științifice ale cadrelor didactice; Petre Codreanu, director al Operei Române, vicepreședinte al Comitetului Uniunii; inv. Maria Petrașcu, președinta Comitetului sindicatului învățământ Timișoara, membră a Biroului Executiv al Comitetului Uniunii; prof. Stana Gheorghiev, președinta Comitetului sindicatului învățământ Brăila, membră a Comitetului Uniunii; Aurel Duca, secretar al Consiliului Central al U.G.S.R. și vicepreședinte al Consiliului Culturii și Educației Socialiste, prof. Rada Mocanu, adjunct al ministrului educației și învățământului.

Tovarășul Constantin Stăiculescu a încheis lucrările Plenarei.

În dezbateri: un amplu program de acțiune

Așa cum a rezultat atât din materialele prezentate, din planul de măsuri cit și din intervențiile participanților la dezbateri, teza cu privire la transformarea cantității într-o nouă calitate, enunțată de tovarășul Nicolae Ceaușescu la Conferința Națională a Partidului și dezvoltată ulterior în alte cuvântări, a devenit o cauză a tuturor domeniilor și sectoarelor de activitate economico-socială, inclusiv a învățământului, științei și culturii. După cum se știe, noua Lege a educației și învățământului asigură într-o perspectivă largă și într-o concepție unitară, în strânsă legătură cu cerințele progresului economic și social al țării, cadrul general al educației și învățământului, al perfecționării și pregătirii cadrelor, reprezentând totodată un moment de sinteză a experienței acumulate în evoluția școlii românești.

Problemele de structură, de organizare și de conținut ale învățământului sunt rezolvate în mod unitar. Îmbunătățirile aduse planurilor, programelor, manualelor școlare și cursurilor universitare în ultimii ani, din indicația conducerii superioare de partid, creează condiții pentru abordarea problematicei fiecărei discipline într-o concepție unitară, pentru actualizarea conținutului acestora cu cele mai noi date ale cercetării științifice și ale progresului tehnic, înlăturarea repetărilor, a paralelismelor și realizarea unei corelații mai bune între discipline, esalonarea judicioasă a cunoștințelor pe ani de studii, întărirea caracterului aplicativ și educativ al procesului de învățământ.

Toate acestea constituie, în mod indiscutabil, premise conceptuale și practice de mare importanță pentru instaurarea pe fundamente trainice, a noii calități a învățământului; importante dar nu suficiente prin ele însele. Căci tot ce este element de concepție în educație — începând cu structurile

organizatorice și de conducere și continuând cu planurile de învățământ și programele analitice, vor dobîndi eficiența unei noi calități numai în măsura în care toate cadrele didactice se vor strădui să le aplice creator în procesul instructiv-educativ.

În cadrul Plenarei au fost apreciate acțiunile inițiate de Biroul Executiv al Uniunii în colaborare cu Ministerul Educației și Învățământului — Simpozionul Național, consfăturile și schimbările de experiență desfășurate diferențiat, pe trepte de învățământ, cursul anual de tehnologie didactică, lectoratele de vară organizate cu societățile științifice ale profesorilor etc. — acțiuni ancorate prin conținutul lor în problematica cu care se confruntă învățământul nostru în etapa actuală, care au valorificat potențialul creator al cadrelor didactice, experiența lor pedagogică. Pe baza concluziilor desprinse din acțiunile Biroului Executiv al Comitetului U.S.I.S.C., majoritatea organelor și organizațiilor sindicale au întreprins studii, analize, au organizat dezbateri, mese rotunde etc., care au contribuit la înfăptuirea obiectivelor învățământului, la ridicarea nivelului calitativ al procesului instructiv-educativ.

Participanții la Plenara Uniunii Sindicatelor din Învățământ, Știință și Cultură au apreciat că potențialul de care dispun sindicatele permite o mai hotărîtă angajare a personalului muncitor în direcția afirmării cu putere a gândirii creatoare în amplu proces de modernizare, dezvoltare și perfecționare continuă a învățământului de toate gradele. În acest scop, s-a arătat că este necesar ca membrii Comitetului Uniunii și organizațiile sindicale să acționeze prin mijloace și forme proprii de activitate pentru mobilizarea tuturor membrilor de sindicat la înfăptuirea prevederilor noii Legi a educației și învățământului și a

celorlalte acte normative care urmează să apară pentru perfecționarea continuă a învățământului pe baza concepției revoluționare a partidului, integrarea sa organică cu cercetarea științifică, producția și practica social-politică.

Pentru stimularea interesului cadrelor didactice față de perfecționarea continuă a propriei pregătiri politice și metodic-științifice, reprezentanții sindicatelor din școli și facultăți și-au propus să acționeze în direcția diversificării și orientării activităților inițiate în comun cu unitățile școlare, rectoratele și casele corpului didactic pentru îmbunătățirea conținutului științific al tuturor disciplinelor de învățământ, pentru modernizarea tehnologiei didactice, reconsiderarea relației profesor-elev și profesor-student. S-a subliniat necesitatea intensificării muncii de informare și documentare a cadrelor didactice, mai ales a acelor din mediul rural, precum și aceea a efectuării unor analize periodice, în grupele sindicale sau în cadrul organelor colective de conducere, a modului cum se reflectă activitatea de perfecționare a cadrelor didactice în calitatea procesului instructiv-educativ. În același timp, s-a subliniat importanța repartizării echilibrate și judicioase a sarcinilor profesionale și obștești în vederea asigurării timpului necesar cadrelor didactice pentru pregătirea lor politico-ideologică, de specialitate și psiho-pedagogică.

Este, totodată, de datoria organelor și organizațiilor sindicale să acționeze astfel încît fiecare cadru didactic să cunoască temeinic resursele educative ale disciplinei pe care o predă și să le valorifice mai bine în scopul accentuării caracterului formativ al procesului de predare-însușire. Acțiunea se va concentra îndeosebi în sensul formării în rîndul profesorilor, al inginerilor, maștrilor, al tuturor cadrelor care își desfășoară activitatea în învățământ, a unui puternic spirit de echipă pentru ca, folosind posibilitățile pe care le oferă diferitele discipline de învățământ, să se realizeze un proces de predare-învățare interdisciplinar și multidisciplinar, ridicînd astfel activitatea didactică la nivelul cerințelor revoluției tehnico-științifice contemporane și ale construcției noastre socialiste.

Un alt domeniu în care se pot implica mai mult organizațiile sindicale, pentru obținerea unei noi calități în învățământ, îl constituie modernizarea metodelor și tehnicilor de instruire, schimbarea concepției cadrelor didactice despre funcția acestora. În unele colective pedagogice se manifestă încă rezervă față de noile tehnologii didactice, punîndu-se, în continuare, accent pe metodele expositive. Dialogul elev-profesor, student-profesor, caracteristică de bază a învățământului modern, cîștigă greu teren, nu se ține seama de faptul că folosirea noilor metodologii de transformare a cunoștințelor, contribuie la creșterea responsabilității elevilor și studenților față de calitatea pregătirii lor.

Cu toate că instituțiile de învățământ de toate gradele dispun de un mare volum de mijloace de învățământ, de dotări moderne, a căror întrebuințare poate contribui la ridicarea pe o treaptă mai înaltă a activității didactice, acestea nu sînt valorificate suficient în cadrul procesului instructiv-educativ. Există încă multe lipsuri și în privința organizării și utilizării laboratoarelor și cabinetelor. Unele cadre didactice nu creează condiții organizatorice de natură să permită elevilor accesul direct la mijloacele de învățământ.

Dezvoltarea conștiinței profesionale a cadrelor didactice, înțelegerea de că-

tre fiecare om al școlii a faptului că utilizarea noilor tehnologii nu este numai o cerință didactică, ci reprezintă o îndatorire de înaltă responsabilitate politică și socială a fiecărui educator, este, așadar, alt domeniu esențial de acțiune a organizațiilor sindicale din unitățile de învățământ, în vederea dobîndirii unei calități și eficiențe sporite în activitatea instructiv-educativă.

Așa cum sublinia, în cuvîntul său, tovarășul Aurel Duca, secretarul Consiliului Central al U.G.S.R., cadrele didactice din învățământul de toate gradele trebuie să se ocupe cu mai multă perseverență de acei elevi și studenți care manifestă dezinteres față de învățatură și muncă, lipsesc de la cursuri, se sustrag controlului familiei și școlii, comit abateri grave de la normele de conviețuire din societatea noastră.

Organizațiile de sindicat sînt chemate să acorde permanent ajutor profesorilor-diriginți și îndrumătorilor de an, pentru a-și îndeplini în condiții mai bune rolul de principali factori coordonatori ai tuturor influențelor educative exercitate asupra colectivelor de elevi și studenți. Sub direcția îndrumare a organizațiilor de partid, grupele sindicale trebuie să-și aducă o contribuție mai mare la crearea unei atmosfere de deplină angajare a întregului colectiv didactic în cunoașterea și urmărirea dezvoltării fiecărui elev, pentru desfășurarea unei susținute munci de orientare școlară și profesională în raport cu cerințele pregătirii forței de muncă ale fiecărei localități.

În concluzura lor cu sindicatele din întreprindere, cu organizațiile de femei, tineret și copii, sindicatele din ramură sînt chemate să valorifice toate resursele de care dispun pentru înfăptuirea dezideratului ca fiecare tînr să se integreze în muncă, în activitatea creatoare a întregului nostru popor.

Tovarășă Rada Mocanu, adjunct al ministrului educației și învățământului, referindu-se în cuvîntul său la acțiunile inițiate în comun de către inspectoratele școlare, casele corpului didactic și sindicate, în sprijinul informării și perfecționării cadrelor didactice, a insistat asupra necesității de a se asigura un conținut științific adecvat tuturor acestor activități.

În prezent, conducerea Ministerului Educației și Învățământului acordă o atenție deosebită elaborării proiectelor unor acte normative ce decurg din prevederile noii Legi a educației și învățământului, de natură să asigure perfecționarea muncii în toate compartimentele învățământului, precum și îmbunătățirea continuă a îndrumării și controlului activității inspectoratelor școlare și rectoratelor în vederea înfăptuirii sarcinilor tratate de conducerea partidului și statului nostru.

Apreciînd utilitatea acțiunilor organizate de ministere și de Uniunea sindicatelor, vorbitoarea e exprimat totodată convingerea că în viitor sindicatele, ca organizații profesionale, vor acționa mai hotărît pentru ca, împreună cu ceilalți factori educaționali, să desfășoare o muncă de calitate pentru pregătirea și educarea noilor generații, corespunzător cerințelor actuale și de perspectivă ale societății noastre.

Participanții la plenară, în numele organizațiilor pe care le reprezintă, s-au angajat să muncească cu abnegație pentru a întîmpina cel de-al XII-lea Congres al P.C.R. și cea de-a 35-a aniversare a eliberării patriei cu noi succese, militînd cu mai multă hotărîre pentru transpunerea în viață a tezei privind transformarea cantității într-o calitate nouă, superioară în învățământ, știință și cultură.

OCTAVIAN BUZESCU

În cabinetul de științe sociale al Liceului „Mihail Sadoveanu” din Capitală

Aspecte ale predării matematicii la clasa a IX-a

Pentru profesorii care predau acum la clasa a IX-a, începutul acestui an școlar le-a creat unele motive de îngrijorare, în legătură cu punerea în aplicare a noii programe și a noilor manuale de matematică. Acțiunea de modernizare structurală în predarea matematicii, ca și în reliefarea rolului ei integrator în ansamblul disciplinelor școlare, s-a desfășurat pe baza unor sarcini de mare însemnatate, decurgând din documentele de partid, din viață. Trebuie subliniată atenția excepțională acordată, în multe țări dezvoltate sau în curs de dezvoltare, pregătirii fundamentale a elevilor, ținând transformarea noțiunilor învățate de elevi în instrumente de acțiune și de înțelegere superioară de către ei, a realității fizice.

În ultimul timp, pedagogia matematică a cunoscut progrese importante pe linia determinării posibilităților de dezvoltare a elevului, capacității lui de asimilare, largirii modalităților de dialog profesor-elev, iar conceptele de profesor integrat, învățământ diferențiat, elev activizat etc. sînt categorii pedagogice fundamentale. Desigur, aspectele metodice trebuie să urmeze de aproape pe cele de natură științifică, fără a se substitui acestora. Matematica nu poate fi clară, comunicabilă la cît mai mulți, decît dacă este corectă, fondată logic. Printre înnoirile pe care le urmărim, am putea menționa extinderea gândirii matematice, mai importantă decît orice colecție de noțiuni nesistemematizate, desființarea barierelor artificiale care despart aritmetica, algebra, geometria, analiza, spre o dinamizare accentuată în înțelegerea fenomenului matematic, apropierea între matematica „de liceu” și cea „de facultate” și, nu în ultimul rînd, sublinierea unor implicații semnificative în domeniile de cunoaștere adiacente matematicii, totul făcut fără a dezechilibra balanța între tradiție și nou.

Matematica trebuie să fie învățată bine de cît mai mulți, iar cei talentați trebuie să aibă deschise toate posibilitățile de dezvoltare, neîngrădite de in-

suficiența volumului de cunoștințe care le sînt transmise sau a ținutei științifice de prezentare a acestora. Un imperativ al etapei actuale este ca profesorii care predau la clasa a IX-a să aibă grija ca un minim de cunoștințe să fie neapărat asimilat de toți elevii. Tocmai aici aș dori să insist în continuare, avînd în față cele două manuale. Referitor la manualul de algebra, consider mai întîi că toți elevii trebuie să știe să rezolve ecuații de gradul II, cu verificarea corectitudinii soluțiilor obținute. Noțiunea de funcție este fundamentală și orice elev care trece în clasa a X-a trebuie să poată recunoaște dependențele de tip funcțional în viața cotidiană. Orice elev trebuie să înțeleagă rostul numerelor reale, a căror denumire este atît de fericită, ele puțin și asimilate cu măsuri ale unor măriri din realitatea înconjurătoare; este bine ca elevul de clasa a IX-a să înțeleagă că π nu este 3,14 ci 3,14159265... cu o infinitate de zecimale, fără nici o periodicitate și că depinde de gradul de precizie urmărit aproximarea lui π cu 3,1415926 (de exemplu, într-un calcul de rezistență a unei structuri) sau cu 3,14 sau pur și simplu cu 3 (într-un calcul mai grosier). Reprezentarea numerelor reale pe axă a fost un pas important în cunoaștere (stabilirea unei corespondențe biunivoce între entități distincte — puncte și numere) și este decisiv pentru înțelegerea noțiunilor de bază ale geometriei analitice și ale analizei. Funcția de gradul II oferă un model simplu pentru introducerea conceptelor de monotonie, puncte de extrem etc., care se cer înțelese de fiecare elev.

Referitor la manualul de geometrie, este binecunoscută gama largă de reacții ale profesorilor. Calitățile științifice deosebite ale acestei lucrări, posibilitățile mari de îmbunătățire pe linia creșterii aderenței sale la elev și profesor, vor face ca acest manual să fie asimilat și astfel, geometria să fie predată și la noi în spirit științific, de împietire a raționamentului cu intuiția, în care desenul este privit ca un mij-

loc important de concentrare de informație. După capitolul introductiv, din care elevii trebuie să înțeleagă că raționamentul geometric își are rigorile lui și limite bine determinate ale limbajului utilizat, capitolele următoare cuprind noțiunile și rezultatele tipice de geometrie plană, apropiate de prezentarea uzuală. Elevii trebuie să rețină teoremele de bază legate de congruența triunghiurilor, liniile importante în triunghi, teorema lui Thales, teorema bisectoarei, asemănarea figurilor, proprietățile cercului, măsura unghiurilor în cerc, patrulater inscriptibile. Există dificultăți mari ca elevii de clasa a IX-a să-și poată însuși activ atît metoda vectorială cît și cea analitică, cerute de corelarea cu fizica; considerăm utilă familiarizarea elevului cu noțiunea de vector și cu sublinierea unor aplicații semnificative ale vectorilor în mecanică, în fizică. Toți elevii, trebuie să aibă la sfîrșitul anului școlar atît informație teoretică, prin memorarea enunțurilor corecte ale teoremei im-

portante de geometrie, cît și abilitate în rezolvarea unor probleme cu grad redus și mediu de dificultate, prin folosirea informației teoretice și logicii implicațiilor.

Ca o ultimă recomandare pe care mi-aș permite să o fac, este esențială imprimarea la elev a capacității de finalizare a exercițiilor și problemelor care li se propun, ca și urmărirea acurateții în redactare, pentru că matematica nu înseamnă numai succesiuni de calcule și implicații. Cu acest prilej, aș vrea să propun reînnoirea buneii tradiții în liceu, ca elevii să dea examen la sfîrșitul clasei a IX-a, educîndu-le în acest mod puterea de sinteză, privirea globală asupra unui volum de materie parcurs și respectul pentru zile de bilanț.

Prof. univ. dr. O. STĂNĂȘILA,
vicepreședinte
al Comisiei de matematică
a Ministerului Educației
și Învățămîntului

Instantaneu la clasa I (Fotografie trimisă de cercul foto al Școlii generale din Satul Băroiu, județul Vilcea)

Predarea aritmeticii la clasa I

Semnalăm cu bucurie faptul că un mare număr de cadre didactice care predau anul acesta la clasa I, sînt preocupate de unele aspecte ale modernizării matematicii în învățămîntul nostru, ne-au scris, înfățișîndu-ne experiență valoroasă, idei cu utilitate practică și mijloace de învățămînt, rod al unui proces de creație originală.

În planul de lecție al inv. Ion Coica de la Școala generală Drăuș, județul Arad sînt propuse trei faze — concretă, semiconcretă și abstractă — în predarea „Adunării cu 2”.

Împreună cu observațiile la planurile de lecție publicate în nr. 199 al revistei „Tribuna școlii”, inv. emerit Gheorghe Sireteanu din Iași ne trimite tot un plan de lecție pentru „Adunarea cu 2”, precizînd că socotind operațională succesiunea numerelor pînă la zece și sem-

nele de relații „(.)”, „=”, a urmărit în cadrul lecției: corelația dintre reunirea a două mulțimi disjuncte și adunarea numerelor naturale. Prezentarea prin diagrame a relațiilor dintre două mulțimi, cunoașterea unor atribuții comune sau nu, formarea reprezentărilor despre sumă ca rezultat al acțiunii de reunire a două mulțimi disjuncte, schimbarea locului termenilor (comutativitate), simetria egalității ș.a.

Inv. Maria Lungu de la Școala generală nr. 13 Dumbrava Roșie, județul Neamț prezintă două planuri de lecție pentru „Adunarea cu 1” și „Scăderea numerelor naturale”, menționînd că pentru introducerea și înțelegerea noțiunii de scădere ca operație în mulțimea numerelor naturale și rezolvarea exercițiilor de la paginile 56 și 57 din manualul de matematică pentru clasa

I: 5 — 3; 5 — 2; 9 — 3; 9 — 6, a utilizat ca material didactic figurine confecționate și riglete, ajungînd la reprezentarea grafică a mulțimilor, elevii operînd cu simbolurile și semnele cunoscute de ei din perioada predării numerelor naturale.

În cadrul comisiei metodice a învățătorilor de la Școala generală din comuna Devesel, satul Bistrețul, județul Mehedinți s-au analizat planuri de lecție întocmite pentru matematică la clasele I—III, în condiții de predare simultană, ne comunică inv. Victoria Ionel.

Despre metodele folosite la clasă ne scriu învățătoarele Elena Bină de la Școala generală nr. 3 din Corabia, județul Olt; Maria Fănățean de la Școala generală nr. 3 din Sighetu Marmăției, județul Maramureș; Rada Gîrbă de la Școala generală din comuna Stăneuca, județul Brăila și Florica Manea de la Școala generală nr. 4 din Roșiori de Vede, județul Teleorman, care se referă în scrisorile lor la diferite aspecte ale predării matematicii.

Enumerînd materialul didactic folosit în predarea lecțiilor de matematică, inv. Constantin Rădoi de la Școala generală Olănești-Cheia din județul Vilcea ne scrie că a confecționat două truse Dienes din lemn, riglete din placaj, planșe cu mulțimi și operații cu mulțimi, planșe pentru fiecare cifră, un steleț pentru ca elevii să lucreze cu mulțimi, precum și cu riglete. Elevii au cutiute din placaj în care păstrează figurile geometrice multicolore și piesele din material plastic. În cutiute sînt păstrate rigletele și cifrele care au fost lipite pe placaj.

Prof. Alexandrina Stoicescu de la Școala generală nr. 1 Oradea, județul Bihor a realizat un „suport cu buzunare”, care poate fi utilizat atît la activitățile din grădiniță, cît și la clasa I. Simplu de confecționat dintr-o bucată de pînză tare, lungă de 70 cm. și lată de 50 cm, pe care se aplică o bucată de material plastic transparent, cusută la mașină, suportul se împarte prin cusături în zece dreptunghiuri de 5/7 cm. Fiecare dreptunghi se taie cu lama în partea superioară sub forma unui buzunar în care se va introduce material didactic din plastic sau carton colorat.

Inv. Grigore Anton de la Școala generală nr. 15 din Buzău și inv. Firotia Anton de la Școala generală nr. 1 din Buzău, propun utilizarea unei truse complete de material didactic demonstrativ alcătuită dintr-o planșetă suport confecționată din P.F.L., placaj sau material plastic — cu o grosime de 4—5 mm., de formă pătrată cu latura de 700 mm și cu suprafața perforată — diagrame Venn, piese din trusa de riglete, cifre și semne confecționate tot din poliester, care pot fi fixate pe planșeta suport.

Tot o trusă, dar cu riglete confecționate din material plastic, ne prezintă în scrisoarea sa și inv. Gavril Stoicea, de la Școala generală Bozna din județul Sălaj.

În sprijinul pregătirii învățătorilor care predau la clasa I sînt organizate o serie de acțiuni.

„Inspectoratul școlar județean Botoșani — ne semnalează prof. Gheorghe Gruia, de la Școala generală „N. Bălcescu” din comuna Flămînzii, județul Botoșani — a organizat la nivelul comunei Flămînzii un curs de pregătire în cadrul căruia s-a discutat despre: propoziții logice, disjuncția, conjuncția, implicația și echivalența propozițiilor logice, teoria mulțimilor și aplicațiile ei în trimestrul al II-lea al acestui an școlar etc. La acest curs au fost invitați să participe și învățătorii care predau la clasa a IV-a.”

Din scrisoarea trimisă redacției de inv. Maria Chindea, de la Școala generală nr. 11 din Baia Mare, județul Maramureș, reținem preocuparea permanentă a membrilor cercului pedagogic al învățătorilor de la clasele primare din județul Maramureș pentru ridicarea calitativă a predării matematicii la clasa I și folosirea mijloacelor moderne, precum și a materialului didactic în vederea sporirii eficienței lecțiilor.

Invităm colegii care predau matematica la clasa I să ne trimită planuri de lecții care vor fi folosite pentru îmbogățirea experienței cadrelor didactice ce vor preda matematica la clasa I în anul școlar viitor.

V. ANDREESCU

„În dialog adolescenței și adulții”

„Ne adresăm cu prioritate educatorilor...” ne spun doi prodigioși cercetători ai educației tineretului. Ion Dumitrescu și Nicolae Andrei, introducîndu-ne în marile adevăruri despre adolescență (Volumul „În dialog adolescenței și adulții”, Editura Albatros, București, 1978, 206 pag) și încercînd cu succes o reevaluare a problematicii vîrstii adolescente cît și a înșeși onora dintre cele mai frecvent acreditate atitudini față de această problematică.

Este interesantă metodologia folosită în cercetarea dar și, totodată, în prezentarea adolescentului care ne este subtil analizat și înfățișat nu atît ca o realitate în sine cît, mai mult, printr-o continuă, variată și contrastantă confruntare: adolescentul în fața generațiilor vîrstnice, adolescentul în fața viitorului său statut de adult, adolescentul în fața grupului familial, adolescentul în fața revoluției tehnico-științifice, adolescentul în raport cu maturizarea sa socială.

Autorii — consecvenți metodologiei

amintite — explorează, disecă, analizează și interpretează fiecare concept pus în dezbateră, încheind, de fiecare dată, fie cu o concluzie de natură metodică, fie cu reevaluarea unor principii educative, fie cu largi deschideri spre domenii de investigat sau viitoare cercetări ce se cer efectuate. Pentru exemplificare trimitem cititorul la partea finală a capitolului „Adolescentul — un „inadaptat”?”.

Volumul se sprijină pe o atentă referire bibliografică și, mai ales, pe o amplă cercetare concretă în aria căreia au intrat loturi importante de adolescenți.

Cartea aduce bune oficii cunoașterii adolescenților de către cei din jurul lor precum și largirii cunoștințelor adolescenților, în spiritul acestei fraze pe care autorii o pun în încheiere: „Cunoscîndu-se reciproc, adolescenții și adulții vor înțelege mai bine (ca doi îndrăgostiți care se acuză reciproc de lipsă de dragoste), cît de mult se iubesc, în realitate”.

RALUCA G. CRISTEA

Colaborarea școală-organizația U. T. C.

Învățământul politic U. T. C., parte integrantă a sistemului de pregătire a elevilor

Pornind de la premisa că socialismul este rodul creației conștiente, Partidul Comunist Român se preocupă de ridicarea la un nivel mereu mai înalt a muncii ideologic-educative, de dezvoltarea învățământului, a științei și culturii în concordanță cu procesele complexe, de transformări revoluționare, ale dezvoltării economico-sociale a țării. Corespunzător obiectivelor stabilite de Congresul al XI-lea, de Congresul educației politice și al culturii socialiste, activitatea ideologică, munca de propagandă contribuie activ la formarea omului nou educat în spiritul cultului muncii, al înaltului patriotisme socialist, a concepției revoluționare, al intransigenței față de lipsuri, față de orice manifestări ce contravin principiilor eticii și echității socialiste.

În acest context, organizațiile U.T.C. din școli sint chemate să asigure pregătirea tineretului pentru muncă și viață, să dezvolte răspunderea pentru o temeinică pregătire profesională, să dezvolte interesul pentru studiu constant și sistematic care să țină pas cu progresul rapid al științei și tehnicii. Activitatea politico-educativă este un principal factor care contribuie la înțelegerea și însușirea politicii partidului, la sădirea unor idei și convingeri înaintate de participare activă la traducerea în viață a politicii partidului.

Învățământul politico-ideologic U.T.C. constituie parte integrantă a sistemului general de educație politico-ideologică, desfășurată sub conducerea și îndrumarea organizațiilor de partid din școli și are ca scop educarea și formarea comunistă a noului generații, ridicarea continuă a conștiinței socialiste, revoluționare a elevilor.

Ținând seama de conținutul disciplinelor de științe sociale predate în școală, de informările politice bilunare, de ansamblul activității politico-ideologice, învățământul politic U.T.C. urmărește cunoașterea problemelor legate de „Rolul, locul și sarcinile tineretului, ale organizațiilor sale revoluționare în lumina Programului P.C.R.”.

Elaborarea structurii și tematicii învățământului politico-ideologic al U.T.C. de către C.C. al U.T.C. a ținut seama de organizarea diferențiată a acesteia, de asigurarea continuității pregătirii U.T.C.-iștilor în strinsă legătură cu

necesitatea actualei etape de dezvoltare a societății, încit pe parcursul anilor de studiu să se realizeze o cunoaștere temeinică a politicii partidului și a sarcinilor ce revin U.T.C.-iștilor din documentele de partid și de stat.

Procesul formării noii conștiințe are un caracter sistematic și organizat pornind de la activitatea „Șoimilor patriei” Organizației pionierilor și Uniunii Tineretului Comunist.

Învățământul politic U.T.C., avînd un rol important în educarea politică și patriotică a tinerilor, adresîndu-se diferențiat tinerilor potrivit vârstei, cerințelor, pregătirii lor, exercită o funcție formativă, alături de științele sociale și celelalte activități politice, ajutîndu-i să înțeleagă desfășurarea proceselor și evenimentelor economice, sociale și politice și să adopte o poziție justă față de ele și să participe activ la îndeplinirea principalei sarcini — pregătirea profesională și practică, ridicarea nivelului de cunoștințe pentru fiecare elev.

În treapta I de liceu, învățământul politic urmărește să asigure cunoașterea orientărilor și sarcinilor fundamentale stabilite de Programul P.C.R. și problemele legate de sarcinile ce revin în societatea noastră școlii.

Ridicarea muncii la rangul de principiu fundamental și criteriu suprem de apreciere implică cu necesitate ca activitatea desfășurată la această treaptă să vizeze în mai mare măsură transformarea muncii, învățării în necesitate inferioară, sporirea responsabilității, întărirea disciplinei în muncă, apărarea și păstrarea avutului obștesc, consolidarea eticii profesionale dezvoltării spiritului de competiție calitativă. Credem că eficiența învățământului politic la această treaptă se vede atunci cînd elevul U.T.C.-ist este capabil să înțeleagă conștient că de pregătirea sa aici, în școală, depinde viitorul său. În ultimă instanță, eficiența muncii la această treaptă nu o dau statisticile, ci convingerile, îndeplinirea lor.

Pentru realizarea acestor obiective trebuie înlăturat formalismul și promovată o activitate politică dinamică bazată pe dezbateri largă, concretă, deschisă, combativă, clarificarea problemelor în condițiile în care elevii din prima treaptă sint în etapa unor con-

fruntări majore, de definire a personalității. Pentru aceasta propagandiștii de la formele de învățămînt ale primei trepte trebuie să urmărească sistematic ce vor să realizeze prin fiecare temă propusă. În acest sens, fiecare temă trebuie organizată variat pornind de la dezbateri, vizite în întreprinderi, folosirea filmelor, mijloacelor audio-vizuale. Dezbaterea trebuie să antreneze marea masă de U.T.C.-iști, să fie înlăturată monotonia. În dezbateri să nu fie uitate: puterea exemplului, stimularea spiritului competitiv și mai ales exigență față de lipsuri.

În treapta a II-a de liceu, cînd elevii au vârsta și pregătirea necesară unor dezbateri care presupun maturitate, responsabilitate și formele de învățămînt politic trebuie să conducă la împlinirea personalității tinerilor. Este vârsta la care elevul se integrează conștient în procesul productiv, cunoaște o evoluție ascendentă către realizarea potențelor sale creatoare. Realizarea tînărului presupune acum transpunerea în practică a codului principiilor normelor muncii și vieții comuniștilor care stabilește normele de conduită morală pe care au datoria să le promoveze cu consecvență în viața socială, economică pentru care este pregătit. Aceste norme trebuie să constituie o călăuză în activitatea de fiecare zi.

Anul III și școala profesională pornește în organizarea învățămîntului politic de la dezbateri problemelor eticii revoluționare comuniste și transformării lor în convingeri. Această formă de învățămînt împlinește personalitatea tînărului stimulînd combativitatea și mai ales îl educă în spiritul echității, dreptății, responsabilității, care predomină în sistemul valorilor noastre morale în etapa fărîrii societății socialiste multi-lateral dezvoltate.

La învățămîntul politic de la acești ani de studiu trebuie să se insiste mai

ales pe concordanța dintre vorbe și fapte. Aceste principii au un caracter unitar și obligatoriu pentru toți U.T.C.-iștii. Se mai întîmplă ca la unele lecții de învățămînt politic la această formă să se prelucereze numai conținutul, acționîndu-se timid pentru transformarea principiilor în convingeri, deprinderi reale de muncă și viață, se continuă cu dezbateri formale, abstracte, fictive, care evită să vizeze direct U.T.C.-iștii și faptele negative. Aplicarea acestor principii trebuie să ducă la formarea idealului comunist de viață. Acum tînărul își formează deprinderi cum ar fi: răspunderea în muncă, dăruire și pasiune în muncă, devotament profund față de patrie, partid popor, spirit combativ, perfecționare și autoperfecționare profesională.

În clasele a XII-a studierea temei referitoare la însușirea de către tineri a politicii P.C.R. trebuie să se materializeze în hotărîrea de a face totul pentru traducerea în viață a acesteia, pentru ca fiecare elev să devină muncitorul instructor, calificat, format, capabil să se integreze imediat, cu bune rezultate în producție. Aceasta presupune formarea unei conștiințe muncitorești, disciplină muncitorească. Aici se formează responsabilitatea față de meseria care curînd o va profesa cu competență și dorința de a desfășura o activitate rodnică, de a se încadra în familia mare a constructorilor socialismului.

La sfîrșitul ciclului de învățămînt U.T.C.-istul trebuie să aibă perfect formate trăsăturile morale ale tineretului comunist și să fie capabil să desfășoare o susținută activitate politică-ideologică pentru traducerea în viață a politicii partidului

VASILICA IENĂSOAIE
îndrumător U.T.C.
al Liceului industrial nr. 5 din Bacău

Instantaneu la Grădinița nr. 26 din Iași

Un an al calității în învățămîntul preșcolar

Vom redeschide, la 1 martie, cursurile grădinițelor de copii din mediul rural, în atmosfera de entuziasm și încredere generată prin adoptarea de către Marea Adunare Națională a Legii educației și învățămîntului, fundament trinitic al progresului continuu al școlii românești, al dezvoltării sale pe baza concepției științifice, revoluționare a materialismului dialectic și istoric, document de excepțională însemnătate pentru formarea și educarea tinerii generații, începînd cu cea aflată în învățămîntul preșcolar.

Inspectoratul școlar al județului Botoșani a luat în acest scop o seamă de măsuri a căror aplicare va asigura realizarea obiectivului principal către care ne-am orientat în acest an — ridicarea efectivă a conținutului și calității învățămîntului preșcolar, a contribuției pe care acesta să si-o aducă la realizarea generală a sarcinilor instrucției și educației copiilor.

Încă din cursul lunii decembrie, s-a organizat, la nivel județean, o largă constătuire, timp de 4 zile, cu directorii grădinițelor sătești și factorii care contribuie la desfășurarea activității în grădinițe. În programul acestei constătuiri, alături de analiza foarte serioasă a activității din anul anterior, de cunoaștere și generalizare a bogatei experiențe pe care o avem, ne-am oprit, cu precădere, asupra neajunsurilor manifestate, a cauzelor care le generează și am stabilit măsuri precise pentru fiecare unitate preșcolară privind activitatea din noul an. Programul a cuprins lecții, expuneri, dezbateri, discutii, activități practice și alte acțiuni care să îmbunătățească, în primul rînd, organizarea și planificarea activității în vederea sporirii eficienței învățămîntului, introducerea pe scară largă a metodelor și mijloacelor moderne în învățămîntul preșcolar, îmbunătățirea sprijinului și controlului exercitat de către conducerea unităților — deficitar în anul anterior. Pe aceeași bază, avînd în vedere condițiile și posibilitățile concrete de care dispune fiecare grădiniță, greutățile întîmpinate, s-au întocmit planuri speciale de pregătire a deschiderii grădinițelor, la realizarea cărora au fost mobilizate, alături de educatoare, și celelalte cadre didactice din comună, comitetele cetățenesti de părinți, organizațiile de femei și tineret. Ca urmare a aplicării acestor planuri, a sprijinirii și urmăririi lor sistematice de către directorii coordonatori și inspectorii școlari, putem spune că noul an de învățămînt se poate redeschide în condiții superioare din toate punctele de vedere.

Față de anul școlar trecut, cînd au fost cuprinși în grădinițele din mediul rural 15 700 copii, din care 6 500 în vîrstă de 5 ani, vom școlariza în acest an un număr de 17 420 copii, cu 1 720 mai mult, ceea ce înseamnă că vom

ajunge la o cuprindere de 85% din totalul copiilor existenți la sate — cifră superioară mediei pe țară.

S-a reverificat, îmbunătățit și completat, în perioada vacanței, evidența tuturor copiilor născuți pînă la 1 ianuarie 1979, ceea ce ne-a ajutat nu numai la o școlarizare mai completă a copiilor, ci și la elaborarea unui plan de perspectivă pentru următorii ani, în fiecare sat, atît în vederea creării condițiilor generalizării, în anii următori, a învățămîntului preșcolar, cît și a stabilirii programelor de investiții, dotare, încadrare cu cadre necesare.

Tot în scopul cuprinderii unui număr mai mare de copii în forme de pregătire organizate, am luat măsura generalizării experimentului făcut în anii anteriori de către inspectoratul județean, prin înființarea, în toate localitățile rurale îndepărtate, unde numărul copiilor este mic și nu se pot înființa grădinițe bugetare, a unor grădinițe pe baze obștești. Aici, conform unei programe speciale, prin grija învățătoarelor, profesoarelor sau chiar a unor educatoare, se va face pregătirea copiilor timp de una, două zile pe săptămîna. Alături de alte avantaje, această măsură ne va da posibilitatea ca, la 1 septembrie 1979, toți copiii de 6 ani care urmează să fie cuprinși în clasa I, să fi avut o pregătire prealabilă în grădinițele existente sau în cele pe baze obștești, nou înființate. În luna februarie, am programat pregătirea tuturor acestor cadre la nivel de județ, efectuată cu sprijinul unor cadre de specialitate cu experiență și inițiativă.

Am acordat, în această perioadă, o pregătire serioasă a bazei materiale și didactice din învățămîntul preșcolar. La cele 345 unități existente în satele județului Botoșani, s-au efectuat, din vreme și în condiții bune, reparațiile capitale și curente, s-au amenajat noi localuri, s-a îmbunătățit mobilierul și materialul didactic, s-au făcut aprovizionările necesare. La totalul de 55 clădiri construite din fondurile C.A.P. în anii anteriori — județul are o bogată experiență și rezultate bune în efectuarea unor astfel de construcții — se adaugă, în acest an încă 15 unități, printre care le cităm pe cele de la Dumbrăvița-Ibănești, Vlădeni, Nișeni, Sirbi-Vlășinești etc.

Inspectoratul școlar a cheltuit însemnate fonduri din buget pentru dotarea unităților cu mobilier și material didactic, o bună parte confecționat în atelierile școlare; în aceeași direcție s-au îndreptat fondurile și eforturile directe ale comitetelor cetățenesti de părinți, sumele realizate prin cele trei serbări obligatorii etc. În același scop am organizat, împreună cu Comitetul județean al femeilor și Comitetul județean cetățenesc al părinților, o largă acțiune de masă sub genericul „Pentru copiii noștri” constînd din activități de sprijinire a dotării grădinițelor cu mobilier,

jucării, aparatură didactică, amenajarea de parcuri, locuri de joacă, solarii, sprijinirea materială a unor copii din familii numeroase, asigurarea transportului copiilor aflați la mare depărtare de grădinițe etc.

Pentru a da perspectivă acțiunilor de îmbunătățire a amenajărilor și dotărilor în grădinițe, Inspectoratul școlar județean a studiat, în această perioadă, în mod concret, la obiect, situația bazei didactico-materiale existente în fiecare grădiniță și a întocmit un plan de perspectivă pentru dotarea unităților pentru anii 1979—1980, pentru realizarea căruia, alături de fondurile din buget, vor fi desfășurate atît acțiuni de autofotăre, cît și prin contribuția consiliilor populare comunale, întreprinderilor industriale, a cooperativei agricole de producție, a întreprinderilor agricole de stat, a comitetelor și consiliilor de femei, a părinților etc.

În anul anterior, în perioada campaniilor agricole, s-a servit masa și s-a asigurat odihna copiilor, la prînz, într-un număr de 70 de unități preșcolare, cu ajutorul cooperativei agricole de producție cum sint cele din Brăești, Corni, Brehuști, Sirbi, Nișeni, Dorobanți, Broscăuți, Ibănești, Hilișeu, Miorcani, Pălînțiș etc.; în alte 45 de grădinițe s-a dat cîte o gustare. Toți copiii, în număr de peste 5 500, au beneficiat astfel de un program prelungit, realizîndu-se și funcția socială a grădiniței. Aceasta a asigurat ca un număr mult mai mare dintre mamele copiilor să ia parte efectivă la muncile agricole, contribuind atît la îmbunătățirea activității economice în Cooperativa agricolă de producție, cît și la realizarea creșterii veniturilor lor. Ca urmare a unui alt studiu și a unor măsuri întreprinse de către Inspectoratul școlar, împreună cu consiliile populare comunale și Uniunea județeană a Cooperativei agricole de producție, am programat să îmbunătățim substanțial, în acest an, numărul unităților preșcolare care vor funcționa cu program prelungit pe toată durata campaniilor agricole și pentru întreaga durată a zilei de lucru în agricultură, odată cu unele măsuri de creștere a calității meselor servite, de supraveghere și educație a copiilor. În acest scop, primim un ajutor lăudabil din partea conducătorilor cooperativei agricole de producție, care ne asigură cu personalul administrativ necesar.

Toate cele 535 educatoare sint prezente la posturi; ne-am pregătit bine pentru activitatea ce urmează s-o desfășurăm, așteptăm, cu îndreptătită emoție, prezenta copiilor, angajarea noastră printr-un efort continuu, pentru calitate și eficiență — ce nu se vor lăsa așteptate —, ne vom face datoria în acest an mai mult, mai bine, așa cum o cer documentele partidului nostru, Legea educației și învățămîntului.

ILEANA REBENCIUC,
GEORGETA ANUȘCA,
Inspectori
Inspectoratul școlar județean din Botoșani

CENTRALA DE CONSTRUCȚII-MONTAJ BUCUREȘTI

CENTRALA DE CONSTRUCȚII-MONTAJ BUCUREȘTI, prin unitățile sale de specialitate execută în Capitală lucrări de:

— construcții de locuințe proprietate personală și de stat precum și spații de cazare pentru muncitori și studenți;

— lucrări social-culturale (creșe, grădinițe, școli, spitale, teatre, cinematografe, săli de sport etc.);

— spații comerciale necesare deservirii populației;

— rețele edilitare de interes orășenesc.

Pentru realizarea lucrărilor de care se ocupă, Centrala de construcții-montaj București este preocupată în permanență de încadrarea de muncitori calificați și recalificați cărora le oferă posibilitatea calificării la locul de muncă sau prin școli profesionale cu durata de 1 an și 1/2 ani pentru tineri absolvenți a 10 clase și prin cursuri de scurtă durată de 6—9 luni pentru absolvenți a 8 și 10 clase, în vîrstă de peste 16 ani.

În scopul pregătirii numărului de specialiști necesari realizării sarcinilor prezente și de perspectivă ce-i revin, **CENTRALA DE CONSTRUCȚII-MONTAJ BUCUREȘTI** îndrumă și conduce munca de învățămînt în cadrul cîtorva licee industriale din Capitală.

Aceste licee (lic. ind. nr. 18, 20, 21) pregătesc absolvenți a 8 clase în specialitățile:

- constructori structuri
- constructori finisaje
- instalatori

Inscrierile în treapta I se fac fără examen de admitere, elevilor acordîndu-li-se burse de întreținere în număr nelimitat și condiții deosebite de cazare, masă și echipament.

Liceele industriale dispun de ca-

dre didactice competente, profesori specialiști care știu să împletească în mod armonios cunoștințele teoretice cu activitatea practică, care împărtășesc în fiecare zi elevilor o parte din experiența lor de muncă și de viață.

Liceele industriale de specialitate asigură repartizarea, pe bază de contract, a tuturor elevilor în unitățile de lucru subordonate **CENTRALEI DE CONSTRUCȚII-MONTAJ BUCUREȘTI**. Retribuția bănească este stimulativă.

Muncitorii din activitatea de construcții a **CENTRALEI DE CONSTRUCȚII-MONTAJ BUCUREȘTI** atît cei pregătiți în procesul de producție cît și absolvenții cursurilor liceelor de specialitate au posibilitatea să-și continue studiile prin înscrierea la cursurile serale ale școlilor de maștri sau ale institutelor de învățămînt superior (facultatea de subingineri), putînd să devină în acest mod conducători ai proceselor de producție.

CENTRALA DE CONSTRUCȚII-MONTAJ BUCUREȘTI asigură muncitorilor încadrați în producție:

- locuri de muncă în București
- cazare gratuită în cămine
- masa la cantină
- echipamente complete de protecție

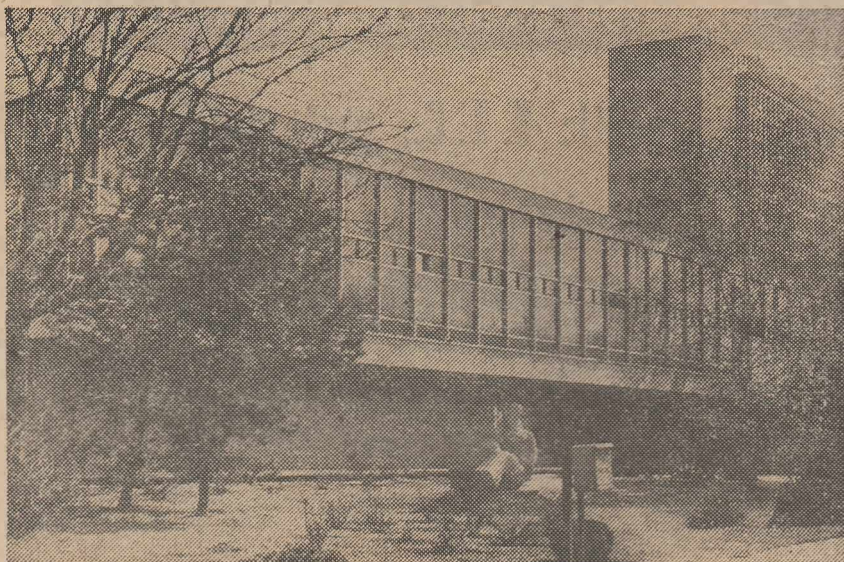
— posibilitatea stabilirii în București prin acordarea de buletine de Capitală

— detașarea la lucrări în străinătate

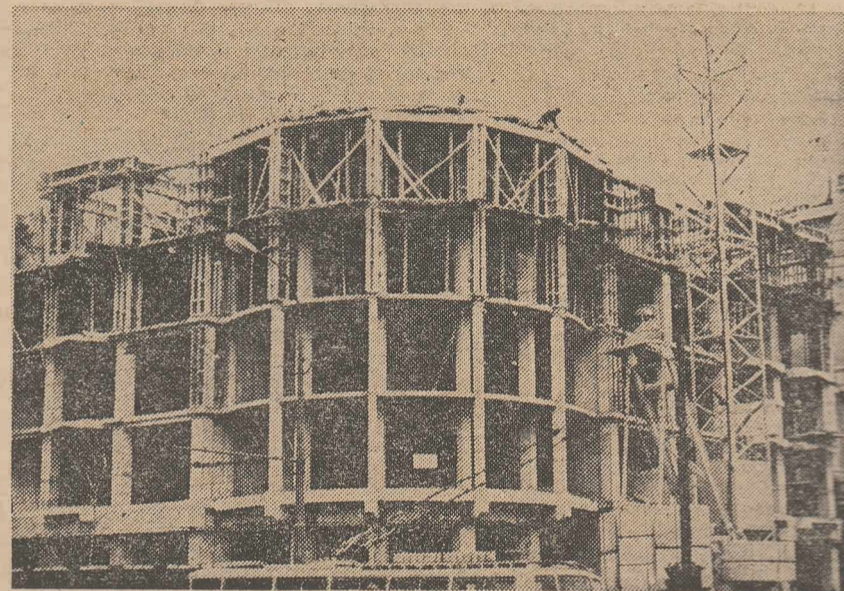
— locuințe din fondul de stat și proprietate personală.

Prezentarea pentru înscrieri sau angajare se face la **CENTRALA DE CONSTRUCȚII-MONTAJ BUCUREȘTI**, Str. Lipsicani nr. 33, sectorul IV.

Material publicitar realizat de
AURORA MARGA

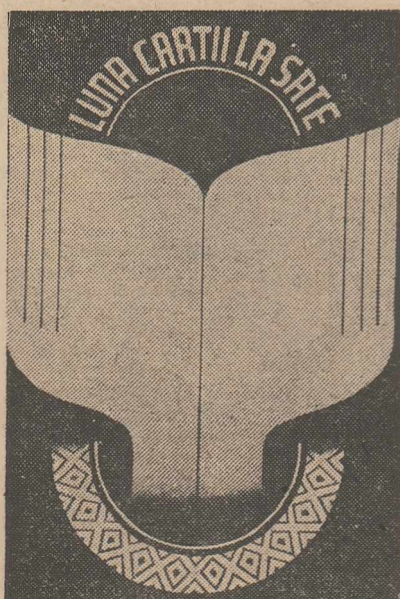

Cantina — complex studențesc Grozăvești

Bloc „Delta Dunării”

FEBRUARIE — LUNA CĂRȚII LA SATE

Cea de a 19-a ediție a Lunii cărții la sate, tradițională manifestare cultural-educativă de masă, se desfășoară în acest an în cadrul ediției a doua a Festivalului național „Cîntarea României”.

Diversele acțiuni organizate cu acest prilej vor fi dedicate aniversării a 35 de ani de la eliberarea României de sub dominația fascistă și celui de al XII-lea Congres al Partidului Comunist Român, omagiind totodată împlinirea a trei decenii de la Plenara lărgită a C.C. al P.C.R. (3—5 martie 1949), care a adoptat programul de cooperativizare a agriculturii și a 120 de ani de la Unirea Principatelor Române.

Pe tot parcursul „Lunii cărții la sate”, în fiecare județ, în localități rurale cu puternică viață economică

și spirituală, se organizează numeroase manifestări cultural-educative, întâlniri ale autorilor și editorilor cu cititorii, expoziții și standuri de cărți, programe cultural-artistice, concursuri literare, lansări și prezentări de cărți, ample acțiuni pentru formarea și completarea bibliotecilor personale etc.

Un rol activ în răspîndirea cărții la sate îl are cooperativa de consum, care dispune de 2 200 librării și raioane specializate, 6 500 puncte de desfacere în cadrul magazinelor sătești, 5 500 difuzori de carte în școli, 4 700 puncte de desfacere a cărții în unitățile agricole socialiste, întreprinderi și instituții din mediul rural.

O gamă modernă de servicii a cititorilor este și „Cartea prin poștă”. Cooperatia de consum deține 34 de astfel de secții județene precum și o unitate centrală în București, str. Serg. Nuțu Ion nr. 8—12, sector 6, care expediază la domiciliu cărțile comandate în scris, plata făcîndu-se la primirea coletului, prin ramburs poștal.

Cooperatia de consum, în strînsă colaborare cu factorii culturali locali și cu organizațiile de masă și obștești, cu bibliotecile comunale și școlare, a inițiat pe tot parcursul anului 1978, la nivelul fiecărui județ, „Săptămîni și decade ale cărții”, concursuri de genul „Cel mai bun difuzor de carte”, „Fiecare casă cu biblioteca proprie”, „Cine citește folosește” etc., care s-au soldat cu realizări importante în difuzarea cărții la sate.

Acțiuni similare vor avea loc și în actuala ediție a „Lunii cărții la sate”.

Tuturor prietenilor cărții le facem invitația de a participa la interesante manifestări din cadrul „Lunii cărții la sate” — această nobilă sărbătoare tradițională, care contribuie la îmbogățirea spirituală a locuitorilor satelor.

În cadrul manifestărilor legate de „Luna cărții la sate”, ediția 1979, librăria „Cartea prin poștă”, str. Serg. Nuțu Ion nr. 8—12, sector 6, București, unitate a cooperativa de consum, pune la dispoziția tuturor celor interesați următoarele titluri de larg interes:

C. C. Giurescu — Istoria românilor din cele mai vechi timpuri pînă azi	73,00 lei
Paul Mac Kendrick — Pietrele dacilor vorbesc	20,50 lei
* * * — Dicționar de economie politică	48,00 lei
* * * — Economie politică — Capitalismul contemporan	14,20 lei
Jan Timbergen — Restructurarea ordinii internaționale — Raport către Clubul de la Roma	18,00 lei
* * * — Dicționar de filozofie	50,00 lei
* * * — Istoria literaturii române — vol. III (Marii clasici)	66,00 lei
* * * — Limba engleză — Curs practic	45,00 lei
* * * — Atlas geografic general	118,00 lei
* * * — Mic atlas geografic	33,00 lei
Emil Căprariu — Mama și copilul	30,00 lei
C. Mozes — Tehnica îngrijirii bolnavului — vol. I-II	56,00 lei
* * * — Dicționarul sănătății	21,00 lei
I. Silișteanu — Scheme de televizoare, magnetofone și picupuri	73,00 lei
Viktor Lazarev — Vechi maeștri europeni — vol. I-III	43,00 lei

Aceste titluri, precum și altele din cele mai diverse domenii, pot fi comandate printr-o simplă carte poștală expediată pe adresa de mai sus.

Plata se face prin sistem ramburs, la primirea coletului.

IN MUNICIPIUL GALAȚI

Cronică a practicii productive

Sprijin larg și concret al întreprinderilor

La Galați, unde industria românească atinge cote dintre cele mai înalte, școala și-a câștigat, în ultimii ani, un binemeritat prestigiu, prin calitatea pregătirii tineretului pentru muncă și viață. Pentru a pătrunde în interiorul acestui proces, am avut, la inspectoratul școlar județean, o convorbire cu prof. **Călina Simion**, inspector școlar general, despre condițiile și modalitățile în care elevii liceelor industriale din Galați sunt pregătiți pentru exercitarea unor meserii, pe baza cărora, la absolvire, să se poată integra în producție, fără dificultăți.

Răspunsurile primite s-au concentrat în jurul afirmației că liceele și, în general, școlile gălățene se bucură de un sprijin larg și concret din partea marilor întreprinderi, cum ar fi Combinatul siderurgic, Întreprinderea mecanică navală, Șantierul naval și Trustul de construcții Galați, care au contribuit la crearea unei baze materiale puternice și la încadrarea școlilor cu numărul necesar de cadre tehnice de specialitate și cu maștri-instruc-tori. Întreprinderile respective sunt, totodată, beneficiarii produselor executate de elevi în ateliere, dar, mai ales, beneficiarii forței de muncă pe care școlile o pregătesc. Pentru o cit mai bună colaborare — am reținut — colective de specialiști din întreprinderile amintite vizitează periodic liceele tutelate, participă la discuții organizate de conducerea liceelor cu părinții, cadre didactice și elevi, în legătură cu perspectivele întezării acestora din urmă în producție, la locurile de muncă deja cunoscute din perioadele de practică productivă.

La rîndul lor, inginerii și maștrii-instruc-torii sunt îndemnați la un contact cit mai strîns cu secțiile întreprinderilor, cu tehnologiile avansate ale proceselor de producție, în așa fel încît, în cabinete, laboratoare și ateliere nivelul cunoștințelor transmise și al exigențelor să fie cit mai apropiat de cerințele producției.

Asa se explică faptul că în multe licee din Galați — adevărate mici întreprinderi — sînt reproduse, la scară redusă, procese tehnologice din întreprinderile tutelate: la Liceul industrial nr. 3 funcționează, construit cu ajutorul elevilor, un mini-con-vertizor (pentru obținerea otelului în condiții asemănătoare cu cele de la Combinatul siderurgic, dar în cantități mici, destinate laboratorului); la Liceul industrial nr. 8 funcționează o hală de profa-bricate din beton; la Liceul industrial nr. 7 elevii fabrică bere într-o stație pilot; în sfîrșit, elevii Liceului industrial naval studiază și fac practică în condiții optime pentru învățarea meseriei pe o navă proprie, nava-școală „Steaua Polară”. Am considerat exemplele de mai sus ca suficiente și edificatoare asupra bazei didactico-materiale de la care se pornește, în liceele din Galați, la învățarea meseriei.

Elevi hotărîți să învețe meserie

Inginerul **Marin Costea**, inspector școlar de specialitate, consultant fidel și competent pe toată perioada documentării, ne-a propus o primă ilustrare a încrederii pe care școala și-a câștigat-o în fața întreprinderii, prin munca practică a elevilor, în atelierele Școlii generale nr. 27, în realitate, sediul al unuia din cele cinci ateliere interscolare de pe raza orașului. Aici, în atelierul de lăcătușărie, sub îndrumarea maistrului-instructor Teodor Roman, elevii treptei I (profilul mecanică navală) lucrează, pe bază de contract cu Șantierul naval, instrumente de măsură de mare precizie (compase, echere, șublere) a căror comandă a crescut de la 100 la 400 de bucăți, în decursul unui trimestru. Cine sînt executorii acestor lucrări de precizie? Elevii proveniți — majoritatea — din școlile rurale ale județului, ușor handicapați, la început, de ambianța atelierului, dar hotărîți să învețe meserie, „serioși și ambițioși”, după expresia maistrului-instructor, care și-a făcut un program din a le cere „ce trebuie și cit trebuie, treptat, fără să exagerezi, calculîndu-le ritmul și puterea”.

În dreptul unei menșine am urmărit-o, executînd mișcări corecte cu pila, pe eleva **Constantina Manole** (clasa a IX-a C), o fată mărunțică și vioaie, într-un halat cam prea încăpător. Ne-a mărturisit că este fiică de muncitor navetist, că — desigur — minuieste sculele în atelier de numai citeva luni — vrea să se facă muncitoare, la Șantierul naval, ca tatăl ei, la care admiră, dintotdeauna, punctualitatea, hărnicia și dorința să facă „mereu cite ceva nou”. Spre regretul ei, Constantina Manole (ca și ceilalți colegi de clasă) n-a ajuns încă să vadă Șantierul naval, cu toate că, potrivit informațiilor pe care le-am primit de la conducerea școlii, fiecare clasă parcurge, la începutul anului școlar, „o zi de uzină”, împreună cu dirigințele.

Policalificare

Însusindu-ne avantajul unui absolvent de treaptă al Școlii generale nr. 27, de a face numai citeva pași pînă la liceul-bază,

am pășit în atelierele Liceului industrial nr. 1 (profil mecanică navală). Însotit de maistrul-instructor **Iordache Mateias**, șef atelier producție, am văzut aici un atelier de prelucrare prin aschiere cu o dotare foarte bună — ni s-a spus — aidoma celui al Șantierului naval. În acest atelier, lucrînd la toate mașinile existente prin rotație, elevii își însușesc cunoștințe de bază în domeniul meseriilor adiacente ca: strungar, rabotor, frezor. Grija maistrilor instructori de a-i pregăti pe elevi în profile cit mai largi, în vederea policalificării, am constatat-o și la alte ateliere. De pildă, în atelierul corespunzător specialității — lăcătușii construcții metalice navale — elevii execută, la scară redusă, lucrări specifice Șantierului naval, sudînd în proporție de 60 la sută, în așa fel, încît să facă față diverselor solicitări care survin în atelierele Șantierului naval sau ale Întreprinderii mecanice navale. Cînd lucrările (îndeobște, comenzi ale Șantierului naval) nu corespund cerințelor programei și ale pregătirii în profile largi, colectivul de maștri-instructori apelează la „lucrări pure de instruire”, cuprinse în planul de autodotare: elemente de calorifer, schelete de bănci s.a.

Ceea ce preocupă, în prezent, catedra de instruire practică, este realizarea unor lucrări de categorie superioară, cum ar fi o hidrobicicletă și chiar o salupă, care să antreneze elevii la operații de o complexitate specifică profilului în care se pregătesc. Gradul de învățare a meseriei va crește, apreciază maistrul, prin faptul că elevii determină singuri dimensiunile și volumul lucrării, calculează flotabilitatea, învață să citească planul, să-l transpună pe planșetă, să scoată șabloane, să particole la croială etc. În felul acesta, la încadrarea în producție, absolvenții ar avea de împlinit mai puține surprize în solicitările concrete ale locului de muncă.

Învățămînt — cercetare — producție

Interesindu-ne de modul în care disciplinele de specialitate contribuie, în Liceul industrial nr. 1, la pregătirea elevilor pentru exercitarea meseriilor din cadrul profilului (mecanică navală) am primit, din partea ing. **Aristida Bidoaie**, specialist în „Construcții metalice navale”, un răspuns pe care-l sintetizăm: meseriile în care sînt pregătiți elevii s-au mecanizat; disciplinele de specialitate le deschid orizontul tehnic și-l ajută la înțelegerea fenomenului. Prin ce modalități? Prin lecții-vizite care să urmeze lecțiilor recapitulative. Cu ocazia vizitelor, la Întreprinderea mecanică navală sau la Șantierul naval, elevii descoperă conținutul și importanța reală ale meseriei, ca atunci cînd au asistat, în atelierul de mecanică-montaj, la Șantierul naval, la prelucrarea, cu un strung „Carusel”, a elicei fabricate, pentru prima oară în țară, de o altă întreprindere gălățeană. După o asemenea „scenă” de producție, cei mai mulți elevi și-au mărturisit dorința de a se face constructori de nave. Dar adeziunea la meserie nu trebuie să rămînă la faza entuziasmului. Elevii au nevoie, în contactele lor cu producția, de explicații competente, pentru a dobîndi o perspectivă de ansamblu și pentru a putea trece rapid de la o activitate la alta, de la un atelier la altul. De mare importanță este, pentru ei,

Elevii Liceului industrial naval din Galați la comanda navei-școală „Steaua Polară”

înțelegerea științifică a fenomenelor și a principiului de funcționare a aparatului la care vor lucra.

Ing. **Aristida Bidoaie** ne-a relatat împrejurarea în care, împreună cu un coleg al său, profesorul de matematică **Adrian Ropotă**, a dovedit elevilor, prin calcul integral, principiul de funcționare (și exactitatea) „integrului”, cu ajutorul căruia se calculează puterea unui motor. Consecința? Unul dintre elevi s-a simțit atras de ideea realizării unui integrat pe principiu electronic! Am considerat de prisos să mai întrebăm, după acest exemplu, care sînt căile practice, ale Liceului industrial nr. 1, pentru integrarea învățămîntului cu cercetarea și cu producția.

La Întreprinderea mecanică navală Galați se angajează, după absolvire, o parte din elevii Liceului industrial nr. 1 (avînd ca alternativă Șantierul naval). Momentul angajării nu este și momentul primului contact cu întreprinderea, întrucît, în treapta a II-a de liceu li se oferă posibilitatea de a face practica productivă în atelierele acesteia. Sansa optimă este, desigur, a aceluia care sînt angajați în atelierele și la locurile de muncă deja cunoscute, în urma practicii productive. Ne-am întrebat — citi dintre ei au această sansă? Răspunsul n-a venit de la sine.

Dună ce am obținut de la directorul **I.M.N.G.**, ing. **Constantin Iacob** și de la secretarul Comitetului de partid al întreprinderii, **Gheorghe Bucșă**, aprecieri pozitive cu privire la comportamentul elevilor și, apoi, al absolvenților, în producție („Ne punem mare nădejde în ei, ca pregătire teoretică și practică”, „Li considerăm oameni formați pentru viață”), am cunoscut, la locurile lor de muncă, pe citiva dintre absolvenții liceului tutelat de întreprindere.

Pe **Marcel Popa**, absolvent de acum trei ani al liceului, l-am întilnit în corpul C.T.C. al întreprinderii, unde fusese cooptat la numai un an după angajare. Prin urmare, o performanță. Pe care și-o explică prin faptul că, în liceu, „mi-a plăcut meseria, am lucrat cu toate uneltele. Totul e să-ți placă ceea ce faci, pentru a face bine”. Acum, **Marcel Popa** este în anul III al Facultății de subingineri (secția serală). Ceea ce apreciază la absol-

venții de liceu, care se angajează în întreprindere, este calitatea de a ști să-și explice „de ce” este sau nu este bine ceea ce fac, la locul de muncă. De aici sansa lor de a se adapta ușor, de a se autoperfectiona.

Valeria Cucu, absolventă a liceului în 1978, s-a angajat în întreprindere la 1 decembrie, ca lăcătuș la atelierul de întreținere (desi se specializase, în liceu, ca lăcătuș construcții metalice navale). Noi am găsit-o lucrînd „la birou”, la completarea unor buletine. De la angajare pînă acum, n-a lucrat, efectiv, decît la demontarea și spălarea frezelor. Am reținut motivul neangajării „în specialitate”, a **Valeriei Cucu** și a altor fete: meseria de lăcătuș construcții metalice navale privescune rezistență fizică (se lucrează mai mult în aer liber!). Și totuși, destule fete continuă să se specializeze în acest profil... Cine să „deschidă disculia” despre această stare de lucruri? Liceul? Întreprinderea?

E drept, am întilnit, în atelierul de întreținere, patronul, cu grijă băriească, de maistrul **Horățiu Lepădatu** (care regretă că absolvenții de liceu nu sînt angajați la locurile de muncă unde au făcut practică) și o absolventă a liceului în specialitate — adevătată acestuia atelier — prelucrări prin aschiere, **Nicoleta Nacu** a făcut practică, timp de patru ani, în atelierul de prelucrări prin aschiere al liceului (pe care l-am remarcat ca foarte bine dotat) fără să fi lucrat, vreodată, la freză, ca acum, după o perioadă de tatonări (din păcate, rezervată fiecărui absolvent angajat) să fie repartizată tocmai la freză! Cunoștințele obținute la strîng și la morteză nu i-au fost suficiente, dar... începe să se adapteze! Și, ca ea, alți absolvenți ai serilor precedente. O dată mai mult, am fost convins, în această împrejurare, de necesitatea eforturilor, vizibile și la Liceul industrial nr. 1 din Galați, ca în toate școlile din țară, de a-l pregăti pe elevi în profile cit mai largi, care să le permită adaptarea la o gamă variată de operații și activități, cînd se integrează în producție.

DRAGOMIR MAGDIN

Fenomene astronomice în anul 1979

Ca efect al mișcării Pămîntului în jurul Soarelui, constatăm o mișcare anuală a astrului zilei printre stelele firmamentului; drumul aparent al Soarelui pe cer a fost denumit ecliptică. Aceasta însă intersecționează ecuatorul ceresc în două puncte ale bolții; sînt punctele echinoxiale. Cînd Soarele se află într-unul din ele, are loc momentul echinoxului de primăvară și astronomul spune că longitudinea astrului luminos este zero. Apoi, la longitudinea de 90° începe vara, la 180° începe toamna, iar la longitudinea ecliptică de 270° începe iarna. În secolul trecut, astronomul **Bessel** a mai precizat că la longitudinea ecliptică de 280° are loc începutul anului astronomic. Iată de ce, în 1979, de pildă, începutul anului calendaristic a avut loc cu vreo 40 minute înaintea începutului anului astronomic, adevărat. Adică, Soarele în mișcarea lui pe ecliptică, împlinește longitudinea de 280° nu la miezul nopții, ci cu aproape o oră mai tîrziu; revelațiun astronomilor deci, s-a produs cu oarecare întîrziere față de cel obișnuit. Iată de ce, de asemenea, începutul astronomic al fiecărui anotimp are loc la un moment precizat cu exactitate.

La 21 martie 1979, ora 7 și 22 minute (ora noastră locală) va începe primăvara, deoarece în acel moment Soarele, fiind prezent pe ecuatorul ceresc, va avea longitudinea ecliptică zero. Apoi, la 22 iunie, ora 1 și 56 minute longitu-

dinea ecliptică a astrului zilei fiind de 90° (acesta aflîndu-se, de această dată, în emisfera nordică a firmamentului, la cea mai mare distanță unghiulară de ecuator, 23°26'31",25) va începe vara astronomică. Din nou prezent pe ecuator, la 23 septembrie, ora 17 și 17 minute, discul solar va marca în această poziție echinoxul de toamnă, ca apoi, la 22 decembrie 1979, la ora 13 și 10 minute pe porțiunea sudică a eclipticii, la longitudinea de 270°, să semnifice începutul iernii. Dar, după cum se știe, Pămîntul nu se mișcă în jurul Soarelui pe un cerc perfect, ci pe o orbită eliptică; la 5 ianuarie, la orale 0 și 34 minute, Pămîntul s-a aflat la periheliu, adică la cea mai mică distanță de Soare; distanța maximă, afeliu, îl va atinge la 3 iulie la ora 23 și 0 minute.

Soarele, din punct de vedere astrofizic, își va intensifica activitatea în anul 1979, pentru că, pe la mijlocul anului viitor — în 1980 — va avea loc maximumul activității solare, conform periodicității cunoscute, cu o medie de 11,2 ani; astfel că, în acest an trebuie să ne așteptăm la un număr din ce în ce mai mare de pete pe Soare. Dintre cele patru eclipse, care se vor produce în 1979, numai eclipsa parțială de Lună, din noaptea de 13 spre 14 martie 1979, va fi vizibilă din România. În seara zilei de 13 martie, la ora 21 și 29 minute va începe străbirea discului lunar care, la orele 23

și 08 minute va fi maximă (0,853 din disc), apoi, treptat, umbra Terrei se va retrage, ca, după miezul nopții, la 14 martie, ora 0 și 47 minute, să aibă loc sfîrșitul eclipsei parțiale.

Planetele vor fi și ele, în 1979, prezente pe firmament; Mercur va fi vizibil cel mai bine în jurul datei de 3 iulie; el se va vedea în crepusculul serii, la orizontul vestic, strălucînd ca un astru de magnitudinea plus 0,7. Venus, pînă la 25 august va fi luceafăr de dimineată; condițiile de vizibilitate cu ochiul liber vor fi cele mai bune în lunile iunie și iulie, cînd magnitudinea planetei va fi de minus 3,4. După 20 ianuarie, planeta Marte va răsări către dimineată, din ce în ce mai devreme, ajungînd la sfîrșitul anului să răsară înainte de miezul nopții. Jupiter, cea mai mare dintre planete, se vede și acum, seara, în sectorul sud-estic al bolții, în constelația Cancer. El strălucește puternic pe cerul nopții; în primele luni ale anului se va vedea toată noaptea. Apoi va apune din ce în ce mai devreme, ca la sfîrșitul lui august — cînd va trece în constelația Leu — să răsară trece dimineată. Saturn, răsare în prezent cu două ore înaintea miezului nopții; apoi, prin martie, va fi vizibil toată noaptea în constelația Leu. Prin septembrie, fiind în conjuncție cu Soarele va fi invizibil, iar la sfîrșitul anului, va răsări în a doua parte a nopții.

ION CORVIN SÎNGEORZAN
director al Observatorului astronomic popular din București

TENDINȚE NOI ÎN PREDAREA ȘTIINȚELOR FUNDAMENTALE MATEMATICĂ

Învățământ modern al unei matematici vii — așa am putea rezuma finalitatea eforturilor ce se fac pentru a îmbunătăți (a pune de acord cu comanda socială) pregătirea tineretului în această disciplină care a pătruns atât de adânc în domeniile importante ale practicii și cunoașterii umane și care a dobândit un rol imens în dezvoltarea prezentă și viitoare. Un **învățământ modern** al matematicii — să observăm împreună cu Jérôme S. Bruner — și nu o **matematică modernă**, pentru că matematica nu se poate împărți în „modernă” și „veche”, există numai matematica sau, mai bine-zis, „matematica vie”, după expresia lui André Révuz, care atrage atenția că sintem în fața unei științe, în permanentă dezvoltare și evoluție.

Început în urmă cu circa 20 de ani, procesul reînnoirii învățământului matematic, proiectat pe fundalul ameliorării de ansamblu a școlii — s-a accelerat în ultima vreme, sub presiunea setei de cultură matematică a marilor colectivități și a înregistrat progrese însemnate, în baza unei mari bogății de idei noi ce s-au pus în evidență. Firesc, schimbările propuse prin proiectele de renovare privesc atât metoda cât și conținutul predării matematicii, cu sublinierea necesității stringente de a se acționa pe toate treptele de învățământ, începând chiar de la grădiniță, și în diversele orientări ale școlii — de cultură generală, specializată, tehnică. Indiferent de nivelul de vîrstă — și e de reținut că matematica a început să fie învățată de la vîrste tot mai mici — și indiferent de imensa varietate a celor care compun contingentele numeroșilor săi beneficiari — căci matematica nu mai este o disciplină pentru o minoritate aleasă — ea trebuie abordată și înțeleasă ca o știință izvorînd plenar din viață, necesară acesteia și deci trebuind să fie predată astfel încît să se poată aplica, să asigure — cum s-a relevat în cadrul Colocviului internațional U.N.E.S.C.O. pe tema: „Modernizarea învățământului matematicii în țările europene (București, 1968) — înțelegerea conceptelor fundamentale și stăpînirea tehnicilor indispensabile pentru în-

vățămîntul altor discipline, în practicarea viitoarei meserii și, în general, pentru a răspunde mai bine cerințelor vieții într-o societate multilateral matematicizată. Totodată, experții reuniți la Strassbourg în 1973, dezvoltînd ideile care stau la baza acestei orientări, au apăsut asupra unei trăsături ce a devenit esențială în predarea matematicii, anume aceea că învățarea acestei discipline este astăzi mai puțin o problemă de instrucție a individului și mai mult un act de educație, prin care școala este chemată să transmită noilor generații mai ales **spiritul matematic** și acea disciplină a minții care pun ordine în toate acțiunile individului și care „comportă gustul și mijloacele necesare pentru a putea opera, în toate, după regulile raționamentului condus cu logică riguroasă și cu siguranță”. Înseși noțiunile — vechi sau noi — ce trebuie însușite, nu mai sînt privite ca niște scopuri în sine, „puncte de sosire” în actul desfășurat al învățării, ci ca niște suporturi care conduc la formarea unor idei și concepte cu largă folosință în viață. Astfel, scopul principal al învățămîntului matematic — ține să exemplifice profesorul André Delessert de la Universitatea din Lausanne — nu mai este de a studia triunghiul sau vectorii, ci de a-i învăța pe elevi să inventarieze, să claseze, să ordoneze, să aleagă, să decidă, să critice, să corijeze; să dobindească dorința vie de a înțelege. Chiar și predarea noțiunilor din domeniul mulțimilor — departe de a ambiționa să-i inițieze pe copii în „teoria mulțimilor” (exagerare de altfel condamnată de matematicieni) — este destinată cu precădere exersării gândirii logice a elevilor, conturării ideilor de apartenență, incluziune, reuniune, intersecție etc., iar învățarea operațiilor trebuie să permită — după concepția reformatorilor învățămîntului matematic — și înțelegerea unor proprietăți generale ca asociativitatea, comutativitatea, distributivitatea ș.a.m.d.

Urmărind astfel nu doar „aplicarea liniară” a unei programe rigide, ci atingerea unor obiective largi, cu valențe de mare utilitate pentru viața individuală și pentru societate — învățămîntul matematicii trebuie să cîștige tot mai multă **coerență**. O condiție esențială pentru realizarea și păstrarea acestei coerențe este grija de a preda matematica în același spirit, de la grădiniță și pînă la universitate. (În același spirit, dar, evident, nu în aceeași manieră).

„Copilul — spune A. Binet — nu știe decît ceea ce a făcut”, iar inteligența, nefiind numai repetitivă, cum s-a crezut multă vreme, ci esențialmente activă, este de înțeles că elevul și, în general, copilul, poate să-și însușească mai ușor noțiunile matematice dacă este pus în contact direct cu obiectele, cu relațiile ce se stabilesc între ele, dacă i se dă posibilitatea să intuiască, să cerceteze, să manipuleze, să facă experiențe în cadrul unui mediu bogat în situații. Matematica nouă nu se poate însuși decît dacă dăm copiilor posibilita-

tea să abstragă (în sensul etimologic al cuvîntului) conceptele — scrie revista elvețiană „Math école” — din propria experiență, să le construiască pe baza datelor furnizate de aceasta. Este vorba, deci, nu atât de a iniția pe copii într-o matematică deja „făcută”, ci de a-i ajuta să participe la construirea ei, să o „inventeze”, să o „facă” ei înșiși.

Un mare număr de articole din presa pedagogică de peste hotare tratează problema competențelor și competenței pedagogului chemat să realizeze învățămîntul modern al matematicii. El a coborît de la catedră — se spune — pentru a se amesteca în masa de elevi, nu pentru că rolul său a pierdut din importanță, ci pentru că prezența lui aici a devenit mult mai necesară. Atît de necesară, încît munca și pregătirea dascălului (metodică și de specialitate) sînt considerate factorul cel mai important pentru succesul operei de înnoire a învățămîntului matematicii și de formare a tineretului în spiritul reclamat de societatea modernă. În consecință, sînt reexamineate programele pregătirii inițiale a învățătorilor și institutorilor (există teama că aceștia nu vor putea face față noilor sarcini), a profesorilor, conținutul și orientările cursurilor de perfecționare, de reciclare, se caută modalități eficiente de a aduce „la zi” informarea dascălilor asupra problematicei cu care se confruntă predarea modernă a acestei discipline.

Nu trebuie să se creadă că încercările de renovare a învățămîntului matematicii (care în unele țări — ca Elveția, Franța, Anglia, Polonia, S.U.A., R.S.F. Iugoslavia ș.a., înmănușează un număr bun de ani de studii, clarificări și experimentări) au fost primite întotdeauna cu un entuziasm unanim. Fost sint de părere că noile cunoștințe și sarcini, inserate în niște programe nu îndeajuns descongestionate, contribuie la supraîncărcarea elevilor. Pe de altă parte, se recunoaște necesitatea conținuturilor noi și imposibilitatea renunțării la multe dintre noțiunile și cunoștințele tradiționale, ceea ce face să se ceară prelungirea timpului rezervat învățării matematicii, acest „nou limbaj fundamental”.

Mulți dascăli se îndoiesc că însușirea prealabilă a noțiunilor din domeniul mulțimilor, de exemplu, va servi cauzei însușirii socotitului. „De ce nu știe John să socotească” întrebă cu ironie alții, pentru a-și arăta îngrijorarea în fața unui risc real, pe care îl comportă introducerea noilor noțiuni, schimbarea ordinii și metodei de predare a materialului matematic. Dar tocmai pentru că asemenea riscuri există, iar ele ar fi iremediabil păgubitoare pentru pregătirea tineretului — se insistă asupra alegerii cu responsabilitate a sarcinilor noi ale învățămîntului matematic, experimentării cu cea mai mare grijă și într-un timp relativ lung, a noilor proiecte, înainte de a se trece la generalizarea lor, așa cum se procedează în învățămîntul nostru.

STELA PREDESCU

Nuclee de formare a spiritului de economie în școli

Casele de economii școlare, fiecare clasă alege un elev responsabil cu acțiunea de economisire pe clasă. Alegerea se face într-o ședință condusă de profesorul diriginte. Comitetul Casei de economii școlare se alege în fiecare an în cadrul unei adunări a elevilor depunători la C.E.C.

Sarcinile și atribuțiile comitetului Casei de economii școlare

- Veghează ca primirea economiilor de la elevi să se facă cu respectarea strictă a principiului voluntariatului în efectuarea depunerilor.
- Examinează și soluționează problemele ce se ivesc în legătură cu activitatea Casei de economii școlare.
- Organizează acțiuni de informare a elevilor asupra foloaselor economisirii, gospodăririi cu chibzuință a banilor și păstrării banilor la C.E.C. în scopul dezvoltării spiritului de economie la aceștia.
- Informează la sfîrșitul anului școlar adunarea generală a elevilor asupra realizărilor obținute de Casa de economii școlare și asupra stadiului de dezvoltare a acțiunii de economisire în școala respectivă.

Operațiuni efectuate de Casele de economii școlare

Casele de economii școlare efectuează operațiuni de primire și de restituire a depunerilor pe librete de economii pentru elevi. Depunerile și restituirile pe noile librete de economii pentru elevi se efectuează numai de Casele de economii școlare care le-au emis.

Casele de economii școlare

Deprinderea de a economisi și de a chibzui fiecare ban, atît de folosite încă din primii ani de școală. Un leu, doi sau cinci lei păstrați de elevi pe Foi cu timbre de economii sau pe Cecuri de economii școlare sînt dovezi că micii depunători prețuiesc economia și că aceste instrumente de economisire, specifice vîrstei și preocupărilor lor, le sînt prieteni de nădeide.

Interesată să dezvolte spiritul de economie în rîndul elevilor și reluînd o tradiție mai veche în țara noastră, Casa de Economii și Consențămînt împreună cu Ministerul Educației și Învățămîntului au hotărît organizarea, din acest an de învățămînt, a Caselor de economii școlare.

Modul de organizare și de funcționare a caselor de economii școlare

Fiecare Casă de economii școlară se organizează și funcționează pe școală sub conducerea unui comitet, format din președinte, secretar și cel mult nouă membri, dintre care un delegat al comitetului cetățenesc de părinți, desemnat de acesta, și cite un delegat al organizațiilor U.T.C. și de pionieri din școala respectivă. Pentru bunul mers al activității

în ceea ce privește depunerile elevilor pe noul libret, acestea se păstrează la C.E.C., de către fiecare Casă de economii școlară, pe un libret de economii cu dobîndă emis pe numele acesteia. În acest libret se înregistrează global atît economiile individuale ale elevilor, cît și economiile comune provenite din activitățile patriotice și obștești prestate de elevi.

IMPORTANT

- Casa de Economii și Consențămînt acordă la depunerile pe libretele de economii emise pe numele Caselor de economii școlare o dobîndă de 3,5% pe an.
- Dobînzile cuvenite pentru depunerile efectuate pe libretul de economii al Casei de economii școlare vor fi utilizate (pe baza hotărîrii adunării generale a Casei de economii școlare) pentru diferite acțiuni colective: procurări de material didactic și sportiv, organizarea de excursii ș.a., precum și pentru acordarea de premii individuale.

DIN JUDEȚELE :

BISTRITA-NĂSAUD

Cultivarea spiritului de economie preocupă permanent pe multe cadre didactice din județul Bistrița-Năsăud. Rezultatele muncii lor se concretizează și în faptul că peste 70% dintre elevii claselor I—VIII se numără printre posesorii Foilor cu timbre de economii sau al cercurilor de economii școlare.

La Școala generală nr. 1 din Bistrița se desfășoară o activitate meritorie pentru educarea elevilor în spiritul economiei la C.E.C. (președinta Casei de economii școlare este inv. Viorica Onu) și sînt organizate concursuri „Cine știe cîștigă”, programe artistice, vizionări de filme cu teme privind economisirea, precum și în vederea

cunoașterii drepturilor și avantajelor economisirii.

Prof. Gh. VASILE RATIU
directorul Casei corpului
didactic din Bistrița

CARAȘ-SEVERIN

Pînă în prezent, în județul Caraș-Severin s-au înființat șapte case de economii școlare, la Liceul de matematică-fizică din Reșița, Școala generală nr. 1 din Oravița, Școala generală nr. 1 din Anina, Școala generală nr. 4 din Moldova Nouă, Liceul pedagogic din Caransebes, Școala generală nr. 1 din Otetul Roșu, precum și la Liceul agroindustrial din Bozovici.

Bineînțeles că pînă la sfîrșitul acestui an școlar numărul Caselor de economii școlare din județul nostru va crește. Doresc să menționez că la Casa de economii școlară de la Liceul de matematică-fizică din Reșița desfășoară o rodnică și interesantă activitate inv. Stela Minovschi și profesorii Florentina Sandu, Iosif Szepessy, precum și prof. Cornelia Creșneac, care este și coordonatoarea activității de cultivare a spiritului de economie la elevi, colaborînd permanent cu unitățile C.E.C.

Prof. VICTOR DOBRESCU
inspector

la Inspectoratul școlar județean
Caraș-Severin

TELEORMAN

La Școala generală Poroșchia, din județul Teleorman, s-a organizat și funcționează o Casă de economii școlară unde activează 100 de elevi, ale căror depuneri se ridică la suma de peste 5000 lei. Comitetul acestei Case de economii școlare își îndeplinește cu pricepere sarcinile și atribuțiile, formînd la elevi deprinderea de a economisi și chibzui banii. Prin grija permanentă a prof. Virginia Mirea, directoarea școlii, și a prof. Ecaterina Stănculescu în școală se organizează deseori acțiuni de informare a elevilor asupra foloaselor economisirii și utilizării chibzuite a banilor, precum și a păstrării lor la C.E.C.

Pentru buna activitate desfășurată în formarea la elevi a spiritului de economisire se remarcă și Școala generală Olteni din județul nostru.

Prof. PETRICĂ IVAN
directorul
Casei corpului didactic din Alexandria,
județul Teleorman